

Тема: Поняття про травми. Види травм.

Травма - це порушення цілісності та функцій органів та тканин. Травми класифікують за часом події: гострі травми виникають від моментального впливу зовнішніх факторів, а для утворення хронічного пошкодження необхідний систематичний вплив одного й того ж руйнівного фактора. У побуті ми маємо переважно справу з гострими травмами, хронічні травми найчастіше відносять до професійних. До основних видів травм належать: механічні, фізичні, хімічні, біологічні та комбіновані травми.

Механічні травми

Забій мізинця об ніжку столу, прищеплений дверима машини палець, розтягнення зв'язок після падіння на помитій підлозі — чи не кожен день ми стикаємося з механічними пошкодженнями. Механічні травми - це різке ушкодження під впливом фізичного впливу на організм. Також у цю категорію зараховують ушкодження після операцій та пологів.

До видів механічних травм належать такі ушкодження:

- 1.Забиті місця - це механічні травми, які з'являються внаслідок ударів тупими предметами або падіння. Основні симптоми - набряк, гематома, біль від дотику до забитого місця.
- 2.Підшкірні гематоми (синці) – це результат сильного фізичного тиску на частину тіла, удару. З'являються коли лопаються судини від механічних дій.
- 3.Садна - легкі, неглибокі ушкодження слизової або шкіри. Симптоми – набряк, печіння, незначна кровотеча.
- 4.Рани. Більш серйозні порушення шкірного покриву або слизової оболонки, характеризуються сильною кровотечею, болем, може спостерігатися больовий шок і втрата свідомості.
- 5.Розриви сухожилля та зв'язок. Характеризуються порушенням роботи суглоба, або всієї кінцівки, яскраво вираженою болем, виникненням набряків.
- 6.Вивихи. Виникають, коли кістки у місці з'єднання зміщуються. Симптоми: різкий та несподіваний біль, втрата рухливості суглоба, набряк.
- 7.Переломи - порушення цілісності кісток, у якому виникає сильний біль, миттєвий набряк пошкодженого місця, може підвищуватися температура.

Фізичні травми

Ще одна категорія, що часто зустрічається, — фізичні травми. Які травми належать до фізичних? До них належать ушкодження, що відбуваються під електричним чи термічним впливом. Можна виділити три найпоширеніші види: електротравми, опіки обмороження.

Причиною електротравм стає несправна побутова техніка, проводка, рідше удар блискавки. Ця фізична травма легко пізнається з судом, порушення ритму серця та дихання, можлива втрата свідомості. Уражена ділянка шкіри змінює колір, набуваючи жовто-коричневого відтінку. Від блискавок залишається схожий на них малюнок-шрам.

Опіки утворюються внаслідок теплового на організм — сонця, відкритого вогню, займистих сумішей. Їх ділять на чотири стадії залежно від тривалості контакту та площі опіку: перша легко лікується самостійно, друга вимагає звернення до лікаря, третя та четверта – негайного виклику бригади швидкої допомоги.

При тривалому дотриманні низькотемпературного режиму відбувається обмороження. Цей вид травм також ділять на чотири стадії. Але звернутися за консультацією до лікаря варто за будь-якого виду обмороження, щоб не упустити розвитку прихованих патологічних процесів у тілі.

Хімічні травми

Рідкіснішими, але не менш небезпечними є хімічні травми. Вони виникають при контакті шкіри або слизової оболонки з агресивними хімічними речовинами (луг, кислота). Їх також можна назвати хімічними чи їдкими опіками.

Хімічних травм

Приклади хімічних травм, як та інші опіки, класифікуються залежно від ступеня заподіяної шкоди:

- 1.Поверхневі опіки або опіки першого ступеня вражають лише зовнішній шар шкіри, який називають епідермісом. Область буде червоною та хворобливою, але, як правило, незворотних пошкоджень немає.
- 2.Часткові опіки або опіки другого ступеня поширюються другий шар шкіри, званий дермою. У вас можуть з'явитися пухирі та пухлина, а також можуть залишитися шрами.
- 3.Повношарові опіки або опіки третього ступеня проходять через шкіру та можуть пошкодити тканини під нею. Область може виглядати чорною чи білою. Оскільки нерви зруйновані, ви можете не відчувати болю.

Біологічні травми

Біологічні травми виникають внаслідок впливу на людину отрут, мікроорганізмів, бактерій, а також укусів комах чи тварин. До біологічних травм належать укуси та подряпини тварин. На їхніх пазурах і зубах розташовуються хвороботворні бактерії, які спричиняють сильне інфікування. Якщо ж вкусить бродяча тварина, то відразу ж потрібно робити щеплення проти сказу. Перша допомога при укусах і подряпинах така сама, як і при порізах: рану обробляють антисептичним засобом, накладається пов'язка. При глибоких ранах, що важко загоюються, необхідна лікарська допомога.

Комбіновані травми

Комбіновані травми — це ушкодження, отримані внаслідок одночасної чи послідовної дії кількох чинників: механічного, фізичного, хімічного та інших., наприклад, перелом кінцівки та опік.

Групи травм за обсягом ураження

За обсягом ураження травми умовно поділяються такі види: ізольовані, множинні та поєднані.

Поєднані та множинні травми належать до найбільш тяжких видів ушкоджень.

Ізольовані

Ізольовані травми - це пошкодження окремого органу, ділянки, сегмента кінцівки, наприклад, розрив печінки, перелом стегна, перелом передпліччя.

Множинні

Також травми бувають множинні. Це однотипне травмування одночасно кількох частин чи сегментів кінцівок, тулуба, голови. Наприклад, перелом руки одночасно у двох місцях або множинні рани.

Поєднані

Поєднані травми - це вид множинного пошкодження діяльності опорно-рухового апарату та внутрішніх органів. Наприклад, що належить до травм: перелом стегна та розрив кишки, перелом плеча та забій головного мозку, перелом кісток тазу та розрив печінки.

Ступені тяжкості травм

Залежно від стану, місця пошкодження та ступеня порушення функції життєво важливих органів, існують такі види травм за ступенем тяжкості, як: легкі, середні, важкі та вкрай тяжкі. Також травми поділяються на відкриті та закриті. Які травми бувають? Відкритими, з порушенням цілісності шкірних покривів чи слизових оболонок (відкриті травми - це рани, опіки) і закритими, у яких шкірні покриви не порушуються. Які види пошкоджень зараховують до закритих травм? Забиті місця, пошкодження капсульно-зв'язувального апарату, вивихи, переломи.

Легкі

Легкі травми - постраждалий відчуває незначну незручність, може самостійно пересуватися та жити звичним життям, й обмежитися самолікуванням. До цих травм належать: садна, подряпини, невеликі забої та інші легкі травми, які не спричиняють серйозних збоїв в організмі людини.

Середні

Середні травми – це симптоми травм, які порушують звичний спосіб функціонування внутрішніх органів та/або систем, потребують стаціонарного чи домашнього лікування. Приклади включають: не ускладнені закриті травми, переломи довгих трубчастих кісток, легкий ступінь забиття мозку тощо.

Тяжкі

Що таке тяжкі травми? Тяжкі травми мають яскраво виражені ознаки порушення функцій органів та систем, людина потребує негайної медичної допомоги та професійного лікування. Тяжкі травми характеризуються численними небезпечними симптомами, запуском незворотних патологічних процесів в організмі та летальних наслідків при найменшому зволіканні.

До них належать:

черепно-мозкові травми;

перелом кісток тазу;

пошкодження хребта;

політравма (наявність кількох пошкоджень однієї чи кількох систем).

Вкрай важкі

Вкрай тяжкі - це гострі травми, при яких незворотні процеси в організмі запущені настільки швидко, що отримане пошкодження закінчується летальним кінцем у більш ніж 80-90% випадків.

